

ایڈیٹر و پبلشر عبدالحفیظ اکرم پرنٹنگ پریس ٹیبل باغ کونڈغان شینک کرسا پیور آفس 302 تھر فلور یونیورسل کیمپس فیئر 1 جناح روڈ کونڈغان تالان کرے

14 مارچ 2026ء

بولی نارکھ امرمیک

دن تو راج سے ناشونداری کن بیرہ بولی ناشوندار منگ گنج اس منگ، ولے داراست ۽ کہ بولی نا چندانا شونداری کن دالمی ۽ کہ ہمو بولی ناولوز، نوشت، میڈیم آن ہم ایڈیٹر اپنا پاروک آک ہمو بولی ۽ تینیا کیہ۔ ودا ہمو تم منگ کیک، ہر اتم دا اوقا زگر ران یعنی زندو، روزگار جوڑ مریک۔ چا ہندار تا پانگ ۽ کہ معاشی شونداری ناسوب آن گڑاس بولی بھارتند شون ہلنگ ائی، تو بولی تا اسہ بھلو کچ اس بے شوئی و دم تنگ نا کنڈ آہم ہنگ ائی ۽۔ واپت و پول ناردات غف آن زیات جہاندی امریکہ، یورپ و آسٹریلیا کون آدینا ناشوندار آدیہ تیشی پانگلو اقلیتی بولی تے دا خلپس گھیو کرینے۔ راکل سوسائٹی ٹی شیک مرک اسہ پت و پولی رپورٹ ایسٹی پانگلاس کہ متروک مرک آبولی تے ہینگ نا کوشت نا بنجا بایدے شوندار آک مرک۔ پت و پول کرک آتا ٹیم انسروک و برطانیہ نا کیمبرج یونیورسٹی تون تعلقدار ڈاکٹر تاتسویا مانو نا پانگ ۽ کہ ”دنیا نا کیمی بولیک بھارتندی اٹ ناندوتیان ہنگ ائی، ہر اہر ہار گڑنی تا ہیبت اسے“۔ واپت و پول ناردات سن دا گڑا نا پندر ۽ خلگ خواہسن کہ جتا جتا علاقہ و ڈیہ تیشی بولی تا ہنگ ناصل سوب آک انت منگ کیہ۔ ڈاکٹر تاتسویا مانو نا پانگ ۽ کہ گچ آدینا کیہ و وود 25 رسد بولی ہندن اریر، ہر اتم متروک منگ نا خلپس گھیو کرینے۔ ساڑی پت و پول آن ساتمانے کہ ملک اس اگ معاشی وراثت اخص کہ شون ہلنگ، ہنداش اوئی بولی تا کچ کم مرسا کاہک۔ یعنی زور آبولیک تینے ہنگ اٹ بے سبب مریرہ۔ پوکار آک جہاندی امریکہ نا پرتانا“ کون آبولی نا بابت پارینوک دانا پاروک آتا کچ 25 اسکان سلپسے۔ وخت اس کہ یورپ ائی آئی سین

سکیدیے نیوین، وٹکن آفرانس ائی پانگلو بولی اوورگٹن ہم تردی اٹ چنگ نا کنڈ آگام خلگ ۽۔ واپک ۽ کہ ہر اتم معیشت شون ہلنگ، تویرہ اسہ بولی اس ہمو ڈیہ اٹ سیاست و تعلیمی پڑتیا مونی مرک، گڑا مخلوق بیوس مرسا ہمو بولی نا کنڈ آکاہک، ہر اٹ شون ہلنگ، و ہر اتم معیشت و روزگار ناسوب مرک۔ یا گڑا ایلوکس داسلک کہ بندغ نیت معاشی و سیاسی وراثت متروک مرے۔ ودا ودا وڈا ایلوکس و پول آک دا خاطر آن مریرہ کہ زوری وویل آتا ماس ۽ پشا اوقا ایسری کن کسر کنگ مرے۔ ایوزور و پد توک بولی تا بابت ارادڑ نا گڑنی مون آپنگ، اسٹ اوقا کہنگ ایلوکس اٹ آک خلگ منگ نا بابت ۽۔ ولے شیلوک بول آ، یادا پانگے کہ ہندی بول آدینے اوورسوار کرسا پیش کنگ آن است آتے سیبو تنگ نا کوشت آک تو منگ ۽، ولے راکھی ہمو دے ہرانا بابت لسانیات نا چا ہندار آک تینا سلاہ تے اترہ۔ راکھی دادے کہ ہرا بولیک کہ کسکو، اوقیان بیرہ ارٹ یعنی سنکرت و عبرانی ۽ پدی زندہ کنگ نا کوشت کنڈگے، وخت اس کہ اوقیان بیرس پین اخص کہ زبان کسکو، یا چنانو اوقے است آن دنگے، یعنی بولک ۽ بولی سے پدا زندہ کنگ کن اسہ بھلو ریاستی کاٹم خواجی مادیہ تعلقدار سی سے نا گرج مرک۔ ولے لسانیات نا چا ہندار بولی تین بولڈ کوک آپہ غاک ہمو بولی تا ہنگ نا کوشت آتیشی ہر اتمے ویل آک گھیو کرسا اوقے مرک آن خلگ کنگ ائی، ودا واک دابابت راکھی تے مون آتا ہمو بولی تے شون تنگ نا راکھی ۽ کیہ۔ و ہر اٹ کہ ”کل جوان“ نا نغراہ خلیرہ، ہمو بولیک دے پدے آپتھرہ، و ہرا بولی تا پاروک آک تینا و تینا بولی تا زوری تے سر پندر مریرہ، اوقا ایسری کن کوشت کیہ، و ہرا راکھی چا ہندار آتا کنڈ آن مونی بریک، ہمو کسر دیرہ، و اوقا سرسی نا گمان زیات ۽۔

ناول ”دستار“ نا تنقیدی جاچ

تینا تنگت اسے تون باہوت الا۔ ارا تو اس یوسف و ماہ گل ہندن ریچکار ودا یوسف نا سنگت احمد خان و احمد خان نا سنگت قبصر خان ملا اس امیر، ارا پزار روچی ستر، شری خواست آتے خاطر آن اودے ارا غان کشرہ۔ ایلو دا کہ ماہ گل چنگی آن کبیر جان تا ین آ ستر، یوسف و ماہ گل نا نکاح ۽ مٹے۔ داسو تو ناعزت نا مسکد۔ و زینا ۽ مسئلہ نا سمان کبیر کوشت کرے کہ مگری کمال خان ۽ ہم دا ہیبت آمانا کرنے کہ داسا گل بندی منگ۔ ولے تینا گل کوشت آتے ٹی بے سبب مس۔ مگری کمال خان کبیر نامنی ۽ بے چکار کرے اسد دے زینا ۽ ہرنے راسی مس پارے کان کبیر کن واک خنار در پرفن دفن، جبہ جاگہ برینے۔ واکل ایڑے ہنار، ماہ گل ہم چاس کہ ساگ کن بٹو، ہنار اسے برینے ”دستار“ نا جوان انکا پہلو تا پارہ نا تون، ماہ گل نا تم ۽ سانس کہ مسز ”دستار“ نا گل آن بھلا جوانی دادے کہ داسر جم ۽ ناول اسے۔ دانا فاندہ کستی ۽ تو داسر ناول اسے نا گیشتری ۽ مصنف ناول نگار پانگ۔ ایلو بھلا جوانی دادے کہ دانی تجسس ارے۔ قاری خوانا ہندا انتظار ائی مرک کہ ماہ گل کبیر جان تون برام کیک کیک؟ ماہ گل کبیر تون برام کیک یا یوسف تون ترک کاہک؟ ماہ گل و یوسف نا انت مرک؟ ماہ گل یوسف ترک آن پد خنکر ۽ خنکر؟ خنکر ۽ خنکر؟ پین پین۔ ”دستار“ نا مٹھیکو بھلا جوانی دادے کہ کس اس کہ دادے خوانے تو قاری نا وتر ۽ جوش ایٹک۔ قاری ہندا سوچنگ ائی مرک کہ گچ آدینا تا ادب ائی اخلاقیات نا درس تنگت ولے براہوئی ادب ائی اتمے غیر ہتام نا سن، ہتام ائی پد ماہ گل یوسف تون تزا ہنار۔ یوسف نا اسہ تنگت اس اوقے دے ریگستان ائی تہارسی تے ٹی ۽ یا کہ براہوئی زبان و

نارزن و عمر و عیار

نور پرکانی

انسان ودی مرک تو امر کہ بدن تے غذو مرک ہندن مغز تے ہم غذو مرک۔ ودا وخت تون اوار اوار امر کہ ادا ودا بوز مرسا کاہک ہندن اونا مغز و داغ ہم و دشت کرسا بھلن مرسا کارہ۔ ودا وخت آک وخت اوتون اوار سنگت مرسو توجوان ۽، اگہ اسد ایلوڑ تون نا ہندار مرسو تو سریلہ، گنوک، نابل و اینابل نا کسہ ہنداکان بنا کیک۔ کس تینا عمران زیات سوچک کس عمران کچ آن بھاز کم انصافی و ظلم و زوراک ۽ اسل مپک۔ خنہ جنگل ائی او امر اس و سکون تالان کرینے۔ نارزن اسد اوار داڑے نا شارا ائی ہرے ہرچوٹ ۽ راست کیک۔ تو نارزن چوہ بریک؟؟؟ ائی جٹ اس دن مس کہ کس ۽ بو آتو بے۔ ودا است جم کنگ کن پارہ۔ نارزن نا کونو جنگل نا تیشی ۽ تارمہ غا جنگل ائی بے عقل آ ساہار تے کن ۽۔ ودا شار ۽۔ روشنی تا ودا شار عقل والا انسان آتیکن ۽۔ داڑے نارزن بس تو تینٹ گواش مرک۔ وخت آن او چوٹی ۽۔ نی نارزن و عمر و داڑے خواخواہ خواہر کرپہ۔

ہم تندا زمانہ وراج ائی سازی ۽، بیرہ میرشت تا بدل ۽۔ اینو اگہ عمر و اف تو اونا عیال تو ارے۔ سرکاری خزانہ ۽ اسد چھ اٹون غیب کنگ دنا وں آن مرک؟ گچن کاری نا سن خالی آ ڈیہ غا تے دیر پر کنگ کیک؟؟ داچ ہندا عمر و نا عیال نا جاووک ۽۔ میرٹ ۽ عمر و نا عیال آن بیرس دیر غیب کنگ کیک۔ عمر و نا چہاز آ عیال کن زکوٰۃ نا بیسہ غاک گڑشقی ۽۔ عمر و نا عیال آن ودا وخت ائی عمران ۽ گڑاس کنیا گڑاس آسانی دوہنگ بھاز مشکل ۽۔ ہندا وڈ مسٹ نارزن نا اسہ بھل تون جنگل نا چک آک بال کرسا آسمان آ جھمر تھیرہ۔ ساہار تا خنک جبکہ مسرہ دم جٹ اس فکر آن تلک تا بارہہ کہ نارزن نا داہن گل خیرانا مرے۔ ولے داسہ نارزن بھل آن سلپس۔ غریب نا مک اوز کن مینار اس مس۔ نارزن لوچ چوٹی تون بھادس ولے داسہ مومن انکا کوس خاکی آچلون ائی عمر و نا اسہ غا تا غلام جوڑ۔ ودا است ۽ گچ آجہان مک و خنک ولے عمران نا ہوش و ہورہ غریب آتا بے خیر خواہ غا فرضی کز دارک عمر و عیار و نارزن تون داسکان خت ۽۔ اگہ جائی مرموز ہم تون دا اسٹم اوقے کرپت کرکیہ۔ ☆☆☆☆☆

دُزانا کسہ

ای وزیر نا زینف اٹ۔ جوان مس او شوم ۽ دز دے، خیر اس خنار۔ ائی ہر اٹ ائی اینو تینا اریں۔ ہندا سوب آن ہٹ۔ وکیل پارے ”بر رائڈ اتے۔ داکان کتا جوک آتوٹ“۔ دز پارے براسیکا دلدو تے نوشی جان کین۔ نے کن بلکت تا۔ ودا بھاز نہادی ۽ لدو۔ وکیل ہم ہندن ۽ باخو خلک، دلدو وٹی ایلو لدو ۽ نوشی جان کیک۔ زرس مجلس کجاری کریر۔ زہ سے آن پدوکیل ہم تہا غا رانفہ مس۔ دا دز ہرنے استرہ ۽ کشا کاٹم نا تے کپ ۽ کوٹ کرے۔ اسد بروٹ اس تے شولا، ریش ۽ تے کپ آن کوٹ کرے۔ بر باک اس تے شولا، خف، اس تے چاچ کرے۔ خزانہ غان پڈ اس ہرنے ہنار۔ سبب مس، وکیل سا کرے، بر کہ حالت خراب کس۔ ریش، کاٹم نا پڑہ، بروٹ آک تو برہ، خف انا چاخ ۽ امر کیو۔ ہنڈا کتینے۔ شارا ائی ہوکاس دز استو وکیل ۽ ہم دیرے۔ ودا ہنڈا ارا داکل ۽ درے پڑو۔ کرے ہرس دز ارے مونی برے کنا بادشاہی ناہمہ اونا لغز آن۔ ایلے ننے گچ آتے تینا پین۔ دز پارے ”اسمٹو استے ایلوہ نے۔ نم دا پاٹ انا بھلا سندوخ باروٹ واپارے کہ شریعت نا مطابق مرے تو بھاز جوان ۽، ولے کرم خان آن ازفونی مرک۔ مگری کمال خان اخص کہ کرم خان نا یا پانگ بھوس حق مہرنے قبول ۽۔ کرم خان شریعت نا ورتن مہرتے کناچ خوانگ۔ شیر جان نا ہر اتم خیر خوشی ٹی مس زینا نا است ارمان و مراد آک پورو مٹر۔ (44) بوز نا پیر اگراف ائی جن، بس، زوان زوحال حوال مس، حق مہرتے، کناچ خوانگ، برام مس، مراد آک پورو مٹر۔ کل کار بیک ہندن چنگ مٹر گچ وخت کتو۔ ناول نا گل سین آک ہندن ایشانی ٹی گدر کتسا کارہ۔ شاید ہندا ایشاف نا سوب آن میر سکندر نا پین ہم بھاز وار میر پسند خان نوشہ مٹے۔ ناول ائی چلم ۽ اسد معمول نا

سبب انا بادشاہ پڑو کرے، پارے ”ہرس دز اس ارے تینا پائے، تینے پاش کے۔ کنا بادشاہی ناہمہ اونا، کنا مسز اونا، ہرس ارے برے میدان آ راقی اٹ تینے پاش کے۔“ داکان ہرس تینے دزنگ، اے ہنار، ایلو ہنار، ائی ہنار، ٹی ہناس، ہرس کہ دز ائی اٹ۔ کاج کس، راج کس۔ ہندا گدریگ۔ قدرت ۽ خدا نا ہم خنکو تے۔ بس بادشاہ نا جوک آسہ دیراس جو اس بکد۔ اسٹ اس تینا اولاخ آتے دیر آ ایوس۔ ہندا دے دز پارے ”دایگی اسے بادشاہ سلامت کن دادے درہ، پا دادے فلانی بادشاہی تے کن راہی کرینے۔ ائی ننے پوچی ایتوہ۔“ اے وخت آتچ پارے ادا مرع بادشاہ سے ہتینا علاقہ ٹی اسد دز اس ہلنگ کیک۔ ائی ہنار، تینا وخت ۽ زیان کریت۔ بادشاہ ۽ اونا زینف ۽ اوار دز اٹ ایٹ۔ ہمو ٹوک انا سوب انا تینا مرک انا ہم چرت ۽ خلوت۔“ ودا بادشاہ دزانا مار تینا بادشاہی ناہمہ ۽ ترس۔ تینا مسز ۽ برام ترس تے۔ اے دزنگ آ بادشاہ ہنار تینا بادشاہی ناہمہ ۽ ترس تے۔ اوتینا بادشاہی ٹی خوش ائی اوست ترخ ۽۔ (پند 22)۔ ولے ناول ائی مٹھین آن پد چوکر کسٹر، غالی تے مسار گڑاس سلنگ کن خنکر مٹر۔ (پند 29)۔ سوال دا ودی مرک کہ بلد چوکر انت ہرا گس کہ ماہ گل نا سافانی ٹی زینا تون اوار کس، ولے چوکر اولو۔ یا اسد چین وخت اس زینا پانگ ائی کس ”نہ ساف ودا بھلا جوہلی نا سافانی ارا کس، اسد چوکر اولو۔ یا کاکار بیک، نم زینف غاک سبب انا بش منگ تو سر بلیر سے پدانانے سا اف۔“

..... شاہین بارانزنی

شہزاد غنی نا ناول ”دستار“ براہوئی اکیڈمی ناہت و بندت 2016ء ٹی ہینگ مٹے۔ ”دستار“ نا کرہ دا وراثت ۽ کنگری کمال خان مخلوق انا اسہ باثر ۽ انصاف کرک ۽ مگری سے۔ قبیلہ نا فیصلہ غا تے کیک، کس اتون بے انصافی کیک، مخلوق اوڑان خوش ۽ ولے مس ہندن کہ اسد بھلو صدمہ سے آن مگری کمال خان کیکیک۔ مسزدار شہباز خان اونا بھلا مار شیر جان ا مگری گری نا دستار ۽ تنگ۔ مگری شیر جان تینا باوہ نا نقش قدم آن پیگر فیصلہ غا تے ٹی بیسہ ہلنگ و مخلوق تون یاتی ۽ شروع کیک۔ مخلوق مسزدار شہباز خان آدینا کاہک۔ مسزدار شہباز خان سچی اس خوبصورت پانگ کہ ہرس چچی ٹی جوان ۽ ہیبت کرے ائی ہونا کاٹم آ مگری گری نا دستار ۽ ققوہ۔ اسد دلوار اٹ ہیبت آک مریرہ۔ ولے داڑے عتران اس کیک۔ مسزدار شہباز خان مگری گری نا دستار ۽ شیر جان کاٹم آن ہلک، دلوار نا کاٹم تنگ۔ ہندا وراثت دلوار مگری مرک، شیر جان اسد ۽ بندغ اس مرک۔ محبت، محبت سلیوہ بلکن عشق ائی بدل کسہ نا ایلویش ہرا کہ بھاز ہم ۽، او دادے کہ یوسف خلق انا اسہ جوان ۽ ورتا سے، چاچ خلگ ائی جوان ۽ مہارت اس تنگ۔ اسدے اوقا ارا غا داوہرہ نامسر مگری کمال خان نا زینف انا مسز ہرا کنگری مار کبیر نا پین آئے، پین تے ماہ گل ۽ اسد وخت اس مرک۔ تو یوسف اودے تنگ ۽ با ایٹک۔ ولے ماہ گل ۽ داوخت آتو سما تمیک ولے مگری کمال خان نا بھلا مار شیر جان نا برام ائی یوسف تینا ایلو چاچی آسنگت آتو ن اوار چاچ خلگ ائی مرک۔ ماہ گل تینا منہ سنگت

